

Liite 3: Tietosuoja

1. Tausta

Avointen oppimateriaalien kirjaston aineistojen julkaisemisesta Finnassa on tehty Kansalliskirjaston ja opetus- ja kulttuuriministeriön välillä sopimus (Sopimus), johon tämä henkilötietojen käsittelyä koskeva tietosuojaliite (Liite) liittyy.

Avointen oppimateriaalien kirjaston aineistoissa ja metatiedoissa on henkilötietoja. Selkeyden vuoksi todetaan, että Finna-indeksissä olevat Avointen oppimateriaalien kirjaston aineistoihin tai metatietoihin liittyvät henkilötiedot ovat julkisia. Opetus- ja kulttuuriministeriö toimii näiden henkilötietojen suhteen rekisterinpitäjänä ja Kansalliskirjasto käsittelijänä. Tämän vuoksi henkilötietojen käsittely edellyttää käytäntöjen sopimista tietosuojalainsäädännön määräysten noudattamisen lisäksi. Finna-palvelun toteuttamiseen osallistuu myös CSC – tieteen tietotekniikan keskus Oy (CSC) ja muita kolmansia osapuolia sekä alihankkijoita. Alihankkijat toimivat henkilötietojen käsittelijänä Kansalliskirjaston määrittelemien tarkoitusten, ohjeiden ja alihankkijoiden kanssa laadittujen sopimusten mukaisesti.

Seuraava taulukko selventää organisaatioiden vastuut ja roolit suhteessa Finnassa käsiteltäviin henkilötietoihin.

Organisaatio ↓ / Rooli →	Henkilötietojen rekisterinpitäjä	Henkilötietojen käsittelijä
Kansalliskirjasto	–	– Finnan kautta saatavilla olevien Avointen oppimateriaalien kirjaston aineistojen ja metatietojen sisältämät henkilötiedot.
Opetus- ja kulttuuriministeriö	– Avoimen oppimateriaalien kirjaston aineistojen ja metatietojen sisältämät henkilötiedot.	–
Alihankkijat	–	– Finnassa käsiteltävien aineistojen ja metatietojen sisältämät henkilötiedot.

2. Määritelmät

- (a) *Tietosuojalainsäädäntö* tarkoittaa Suomessa ja Euroopan Unionissa kulloinkin voimassa olevaa ja sovellettavaa tietosuojalainsäädäntöä (mukaan lukien muttei rajoittuen yleiseen tietosuoja-asetukseen) sekä tietosuojaviranomaisten sitovia ohjeita ja määräyksiä.

- (b) *Sopimus* tarkoittaa Kansalliskirjaston ja opetus- ja kulttuuriministriön välillä allekirjoitettua Sopimusta.
- (c) *Rekisteröity* tarkoittaa henkilöä (kuten asiakasta, työntekijää, kirjailijaa tai tietoaaineiston tuottajaa), jonka Henkilötietoja henkilötietojen käsittelijä (*Henkilötietojen käsittelijä*) käsittelee tämän liitteen ja Sopimuksen mukaisesti.
- (d) *Tietosuoja-asetuksen voimaantulopäivä* tarkoittaa päivämäärää (25.5.2018), josta lukien asetuksen soveltaminen on alkanut.
- (e) *Laki* tarkoittaa tässä Liitteessä (i) mitä tahansa lakia tai sitä alempitasoista pakottavaa säädöstä, joka koskee sopijapuolta ja/tai joka on voimassa ja jota sovelletaan alueella, jolla Sopimuksen mukaisia palveluita tarjotaan, Tietosuojalainsäädäntö mukaan luettuna ja (ii) mitä tahansa sitovaa tuomioistuimen määräystä, tuomiota tai päätöstä taikka soveltuvaan ohjetta, menettelytapaa, normia tai määräystä, joka sitoo sopijapuolta ja jonka antaneella viranomaisella on toimivalta sopijapuoleen tai sopijapuolen omaisuuteen tai liiketoimintaan liittyvissä asioissa.
- (f) *Henkilötiedot* tarkoittaa kaikenlaista tietoa, joka koskee tunnistettua tai tunnistettavaa luonnollista henkilöä niin kuin Tietosuojalainsäädännössä on tarkemmin määritelty.
- (g) *Henkilötietojen tietoturvaloukkaus* tarkoittaa tietoturvaloukkausta, jonka seurauksena on siirrettyjen, tallennettujen tai muuten käsiteltyjen Henkilötietojen vahingossa tapahtuva tai lainvastainen tuhoaminen, häviäminen, muuttaminen tai luvaton luovuttaminen taikka luvaton pääsy tietoihin.
- (e) *Tietosuojailmoitus* on Finnan käyttöliittymään linkitetty tietoa-alue, jossa on kuvattu Finnassa käsiteltävien henkilötietojen tyyppi ja rekisteröityjen ryhmät Tietosuojalainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Käsitteet, joita ei ole määritelty yllä, saavat saman merkityssisällön, jonka voimassa oleva Tietosuojalainsäädäntö niille antaa, ja näitä käsitteitä tulkitaan kulloisenkin Tietosuojalainsäädännön yleisen tulkinnan mukaisesti. Tässä Liitteessä käytettyihin käsitteisiin sovelletaan myös soveltuvin osin Sopimuksessa määriteltyjä käsitteitä.

3. Sopijapuolten yleiset oikeudet ja vastuut

3.1 Rekisterinpitäjä

- käsittelee Henkilötietoja Lakia ja tämän liitteen ehtoja noudattaen
- ilmoittaa Henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen ja keinot
- on velvollinen antamaan Henkilötietojen käsittelijälle Henkilötietojen käsittelyä koskevia ohjeita, joiden on oltava sovellettavan Tietosuojalainsäädännön mukaiset
- vahvistaa Sopimuksen/muutosopimuksen allekirjoittamalla, että (i) tässä liitteessä säädetty käsittely täyttää Rekisterinpitäjän vaatimukset muun muassa suunniteltujen turvatoimien osalta ja että (ii) se on toimittanut Henkilötietojen käsittelijälle kaikki tarvittavat tiedot ja ohjeet, jotta Henkilötietojen käsittelijä voi käsitellä tietoja sovellettavan Tietosuojalainsäädännön mukaisesti.

3.2 Henkilötietojen käsittelijä

- käsittelee Henkilötietoja Lakia ja tämän Liitteen ehtoja noudattaen.

- käsittelee Henkilötietoja ainoastaan Rekisterinpitäjän kulloinkin antamien kirjallisten ohjeiden mukaisesti, paitsi jos Henkilötietojen käsittelijään sovellettavassa Laissa toisin vaaditaan. Tällaisessa tilanteessa Henkilötietojen käsittelijän on välittömästi ilmoitettava ennen Henkilötietojen käsittelyä Rekisterinpitäjälle, jos Rekisterinpitäjän antamat ohjeet ovat puutteellisia tai jos Henkilötietojen käsittelijä epäilee niitä lainvastaisiksi taikka jos Henkilötietojen käsittelijään sovellettavassa Laissa vaaditaan toimimaan Rekisterinpitäjien antamista ohjeista poikkeavalla tavalla. Henkilötietojen käsittelijän ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa ohjeista Rekisterinpitäjälle edellä mainituissa tilanteissa, jos ilmoittaminen on Lailla kielletty.
- sitoutuu käsittelemään ja toimimaan Henkilötietojen kanssa Lain ja Sopimuksen edellyttämällä tavoilla sopimuksen päätyttyä. Henkilötietojen käsittelijä käsittelee Liitteessä yksilöityjä Henkilötietoja Sopimuksen voimassaoloajan, ellei Laista muuta johdu.
- sitoutuu saattamaan Rekisterinpitäjän saataville kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen tässä sopimuksessa sovittujen ja Tietosuojasäännöksissä säädettyjen velvollisuuksien noudattamisen osoittamista varten, sekä sallimaan Rekisterinpitäjän tai muun Rekisterinpitäjän valtuuttaman auditoijan suorittamat tarkastukset ja osallistumaan niihin.

3.3 Sopijapuolet sopivat, että tämä Liite ja sopijapuolten rekisterinpitäjänä kirjallisesti erikseen antamat ohjeet yhdessä muodostavat tässä Liitteessä tarkoitetut Rekisterinpitäjän ohjeet. Lisäksi sopijapuolet toteavat, että opetus- ja kulttuuriministeriö voi antaa Kansalliskirjastolle myös muuta dokumentoitua ohjeistusta, joka liittyy Avoimen oppimateriaalien kirjaston aineistojen julkaisemiseen Finnassa.

Henkilötietojen käsittelyä on lisäksi kuvattu ja yksilöity Sopimuksessa ja jäljempänä tässä Liitteessä.

4. Kirjanpito ja tietopyynnöt

- 4.1 Henkilötietojen käsittelijän on pidettävä Henkilötietojen käsittelijää sitovan Tietosuojalainsäädännön mukaisesti kirjaa kaikista Rekisterinpitäjän puolesta suoritetuista käsittelytoimista.
- 4.2 Henkilötietojen käsittelijän on Tietosuojalainsäädännön mukaisesti saatettava Rekisterinpitäjän saataville sellaiset tiedot, jotka ovat kohtuullisesti arvioiden tarpeellisia sen osoittamiseksi, että Henkilötietojen käsittelijä noudattaa henkilötietojen käsittelijöille Tietosuojalainsäädännössä säädettyjä velvollisuuksia. Tämä edellyttää, että Rekisterinpitäjä
- ilmoittaa Henkilötietojen käsittelijälle ilman aiheetonta viivästystä tietopyynnöstä;
 - huolehtii siitä, että kaikki Rekisterinpitäjän tietopyyntöjen yhteydessä hankkimat tai tuottamat tiedot pidetään ehdottoman luottamuksellisina (lukuun ottamatta henkilötietojen luovuttamista valvontaviranomaiselle tai muuta Laista johtuvaa luovuttamista)

- huolehtii siitä, että tietopyyntö aiheuttaa mahdollisimman vähän häiriötä Henkilötietojen käsittelijän tai sen alihankkijan/alihankkijoiden toiminnalle.

5. Kustannukset

- 5.1. Sopijapuolet vastaavat kukin itse tämän Liitteen mukaisten velvollisuuksien täyttämistä aiheutuneista kohtuullisista kustannuksista mukaan lukien kohtien 3 ja 4 mukaiset kustannukset.

6. Tekniset ja organisatoriset toimenpiteet

- 6.1 Henkilötietojen käsittelijän on toteutettava asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet ja pidettävä ne voimassa Sopimuksen/Muutossopimuksen ajan.
- 6.2 Rekisterinpitäjän vastuulla on huolehtia, että Henkilötietojen käsittelijälle ilmoitetaan kaikista Rekisterinpitäjän toimittamiin Henkilötietoihin liittyvistä asioista (muun muassa riskiarviosta), jotka saattavat vaikuttaa tämän Liitteen mukaisesti käytettäviin teknisiin ja organisatorisiin toimenpiteisiin.
- 6.3 Henkilötietojen käsittelijä huolehtii siitä, että kaikki sen alaisuudessa toimivat henkilöt, joilla on pääsy Henkilötietoihin, käsittelevät Henkilötietoja ainoastaan Rekisterinpitäjän ohjeiden mukaisesti, ellei Laki muuhun velvoita.

7. Alihankinta

- 7.1 Sopijapuolilla on oikeus käyttää alihankkijoita henkilötietojen käsittelijöinä. Jokaisesta alihankinnasta tulee olla kirjallinen sopimus, jossa alihankkijan tulee noudattaa samoja velvollisuuksia ja sitoumuksia kuin sopimuksessa, tässä Liitteessä ja Tietosuoja-lainsäädännössä. Sopijapuolet ovat vastuussa käyttämiensä alihankkijoiden työstä. Sopijapuolet ovat velvollisia säännöllisesti tarkkailemaan alihankkijoidensa suorituksia.
- 7.2 Toimiessaan käsittelijänä sopijapuolen tulee ilmoittaa käyttämistään alihankkijoista rekisterinpitäjäasemassa toimivalle toiselle sopijapuolelle. Sopijapuolet toteavat, että käsittelijänä toimivalla sopijapuolella on oikeus ilmoittaa käyttämistään alihankkijoista internetsivuillaan, ja että ilmoitus internetsivuilla ja internetsivujen päivittäminen katsotaan riittäväksi edellä tässä kohdassa tarkoitetuksi ilmoitukseksi käytetyistä alihankkijoista. Kuitenkin silloin, kun Henkilötietoja siirtyisi alihankkijan kautta EU:n/ETA:n ulkopuolelle, käsittelijänä toimivan sopijapuolen tulee ilmoittaa tällaisesta alihankkijasta rekisterinpitäjänä toimivalle sopijapuolelle erikseen kirjallisesti. Rekisterinpitäjänä toimivalla sopijapuolella ei ole oikeutta vastustaa alihankkijoiden käyttämistä, vaihtamista tai lisäämistä, mikäli alihankkijat noudattavat samoja velvollisuuksia ja sitoumuksia kuin Sopimuksessa ja tässä Liitteessä ja mikäli alihankkijat noudattavat Tietosuojalainsäädännön vaatimuksia. Mikäli alihankkijat jättävät noudattamatta samoja velvollisuuksia ja sitoumuksia kuin Sopimuksessa ja tässä Liitteessä

tai rikkovat Tietosuojalainsäädännön vaatimuksia tai mikäli henkilötietoja siirtyisi alihankkijan kautta EU:n/ETA:n ulkopuolelle, on rekisterinpitäjänä toimivalla sopijapuolella oikeus vaatia kyseisen alihankkijan vaihtamista, ja tällöin kyseisen käsittelijänä toimivan sopijapuolen on vaihdettava alihankkija viivytyksettä. Mikäli käsittelijänä toimiva sopijapuoli ei vaihda alihankkijaa edellä tässä kohdassa tarkoitettussa tilanteessa kohtuullisen ajan kuluessa alihankkijan vaihtoa koskevan vaatimuksen esittämisestä, rekisterinpitäjänä toimivalla toisella sopijapuolella on oikeus irtisanoa Sopimus.

8. Henkilötietojen tietoturvaloukkaukset

Jos tapahtuu Henkilötietojen tietoturvaloukkaus, Henkilötietojen käsittelijän on siitä tiedon saatuaan ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava siitä kirjallisesti Rekisterinpitäjälle ja toimitettava sille tiedot Henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta.

9. Tietojen luottamuksellisuus

- 9.1 Henkilötietojen luottamuksellisuuteen sovelletaan mitä Sopimuksen kohdassa 10 on määrätty luottamuksellisuudesta. Lisäksi sopijapuolet sitoutuvat pitämään kaikki toiselta sopijapuolelta saamansa Henkilötiedot ja niihin liittyvän materiaalin ja aineiston salassa, pois lukien Finna indeksissä olevat henkilötiedot, jotka ovat julkisia. Sopijapuolella on kuitenkin oikeus:
- käyttää Henkilötietoja ja niihin liittyvää materiaalia ja aineistoa tässä Liitteessä ja Sopimuksessa määritettyihin tarkoituksiin;
 - kopioida Henkilötietoja ja niihin liittyvää aineistoa ja materiaalia siinä laajuudessa, mikä on tarpeellista Liitteessä ja Sopimuksessa määritettyjen tarkoitusten kannalta ja
 - paljastaa tai luovuttaa Henkilötietoja ja niihin liittyvää materiaalia ja aineistoa sellaisille työntekijöille, alihankkijoille tai neuvonantajille, jotka tarvitsevat Henkilötietoja Liitteessä ja Sopimuksessa määritettyihin tarkoituksiin. Luottamuksellisia Henkilötietoja paljastava tai luovuttava sopijapuoli on vastuussa siitä, että Henkilötietoja vastaanottava sopijapuoli noudattaa tässä Liitteessä määritettyjä Henkilötietoja koskevia ehtoja.
- 9.2 Sopijapuolet takaavat, että heidän työntekijänsä ja neuvonantajansa, joille Luottamuksellisia Henkilötietoja saatetaan paljastaa tai luovuttaa tämän kohdan 9 mukaisesti, noudattavat tätä Liitettä ja toimivat huolellisesti sen mukaisesti.
- 9.3 Tässä kohdassa 9 määrätty luottamuksellisuutta koskevat velvoitteet jäävät voimaan muutossopimuksen tai Sopimuksen päättymistilanteissa.

10. Henkilötietojen siirtäminen

Henkilötietojen käsittelijällä ei ole oikeutta siirtää Henkilötietoja muihin maihin (Euroopan talousalueen ulkopuolella) ilman että siirrosta on ilmoitettu Rekisterinpitäjälle

kirjallisesti etukäteen. Mahdollisen siirron tulee tapahtua Tietosuojalainsäädännön mukaisesti, esimerkiksi käyttäen EU:n mallisopimuslausekkeita.

11. Erimielisyyksien ratkaiseminen ja korvaukset

Kukin tämän sopijapuolista vastaa itse sille tietosuojalainsäädännön mukaan kuuluvista velvollisuuksista, vahingonkorvausvastuista ja hallinnollisista sakoista.

Sopijapuolten keskinäiseen vahingonkorvausvastuuseen sovelletaan Sopimuksen vastuunrajoitusehtoja.

Tästä Liitteestä aiheutuvat tai siihen liittyvät erimielisyydet, riitaisuudet tai vaatimukset ratkaistaan ensisijaisesti neuvotteluteitse sopijapuolten välillä. Riidanratkaisumenettelyyn sovelletaan Sopimuksen riidanratkaisumenettelyä.

12. Henkilötietojen kuvaus ja yksilöinti

Sopijapuolet ovat sopineet, että Henkilötietojen käsittelijä käsittelee rekisterinpitäjän puolesta Sopimuksessa sovitun palvelun tuottamiseksi seuraavia henkilötietoja: Avointen oppimateriaalien kirjaston aineistoissa ja metatiedoissa mainitut laatijan henkilötiedot sekä oppimateriaaleihin ja niitä kuvaileviin metatietoihin niiden laatijoiden toimesta sisällytetyt muut henkilötiedot.

Finnassa olevat henkilötiedot on kuvailtu ja yksilöity Finnan käyttöliittymässä (<https://finna.fi/Content/privacy>) julkaistussa ja päivitettävässä Tietosuojailmoituksessa. Sopijapuolet toteavat, että kumpikin sopijapuoli vastaa oman henkilötietorekisterinsä Tietosuojailmoituksen ylläpidosta ja päivittämisestä.